

Ministeren

Uddannelses- og Forskningsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

I brev af den 14. november 2014 har udvalget stillet mig følgende spørgsmål:

Spørgsmål nr. 73 (Alm. del - bilag 44)

Ministeren bedes kommentere henvendelse af 13. november 2014 fra Hans Krab Koed og Niels Mølgaard vedr. prøveformer i læreruddannelsen, jf. FIV alm. del - bilag 44.

Svar

I følgeskrivelsen og de fremsendte bilag fra censorformandskabet rejses en række problematikker omkring kompetencemålsprøven i udvalgte af læreruddannelsens fag.

Jeg vil fremhæve følgende hovedproblematikker i henvendelsen:

1. Behovet for særskilt at kunne vurdere de lærerstuderendes skriftlige kompetencer i sprogfagene og matematik.
2. Udfordringer med at bedømme kompetencemålsprøvens to delprøver, herunder udfordringer med at give tilbagemeldinger på de studerendes præstation.

Censorformandskabet foreslår, at disse udfordringer løses ved, at prøvebestemmelsen for de udvalgte fag lægges om, så der i stedet for to delprøver med én samlet karakter er to prøver (en skriftlig og en mundtlig) med hver sin karakter.

Jeg er helt enig med censorformandskabet i, at det selvfølgelig ikke går an, at lærerstuderende får tildelt undervisningskompetence i fag, som de ikke har demonstreret, at de reelt kan undervise i. Jeg er dog ikke overbevist om, at forslaget fra censorformandskabet er den rette løsning på problemet.

Forslaget, som det er præsenteret, bryder umiddelbart med to væsentlige principper for den nye læreruddannelse.

For det første er der princippet om, at kompetencemålsprøven angår afdækningen af, om den studerende har de kompetencer, der skal til for at kunne undervise i sit fag i folkeskolen.

4. december 2014

Styrelsen for Videregående
Uddannelser

Bredgade 43
1260 København K
Tel. 7231 7800
Fax 7231 7801
Mail uds@uds.dk
Web www.ufm.dk

CVR-nr. 3404 2012

Ref.-nr. 14/021076-06

Hvis vi følger censorformandsskabets anbefaling, som det er præsenteret, flyttes fokus fra kompetenceafdækning af, om den studerende kan undervise i f.eks. faget dansk til en færdighedstest af, om den studerende helt grundlæggende behersker dansk. Sidstnævnte forhold burde være afdækket længe inden kompetencemålsprøven, hvilket jeg vil komme tilbage til.

For det andet bygger den nuværende bekendtgørelse på et princip om, at prøveformer bør udarbejdes af professionshøjskolerne selv. Ideen her er, at professionshøjskolerne løbende udvikler prøveformer, som i stadig større grad knytter an til den undervisningspraksis, som de studerende ideelt set skal demonstrere, at de behersker.

Hvis vi følger censorformandsskabets anbefaling, som det er præsenteret, betyder det, at disse udvalgte undervisningsfag vil være fanget i den gamle læreruddannelses prøve-regime, som bestod af en skriftlig og mundtlig prøve.

Styrelsen for Videregående
Uddannelser

Det ærgrer mig, at man allerede nu, hvor vi lige er gået i gang med at implementere den nye læreruddannelse, ønsker de gamle prøveformer tilbage. Og det ærgrer mig, at censorformandsskabet og professionshøjskolerne ikke er gået i dialog om, hvordan man kan løse udfordringen med de lærerstuderendes skriftlige færdigheder i lyset af de mange muligheder, som den nye læreruddannelse åbner for.

Personligt synes jeg, det er utilfredsstillende, at de studerende kan komme helt frem til kompetencemålsprøven uden at have bevist deres skriftlige færdigheder, når skriftlighed netop er så centralt for disse undervisningsfag. Og den nye læreruddannelse indeholder allerede en løsning på denne udfordring.

Der er f.eks. muligheden for at udarbejde prøver for et eller en flerhed af modulerne i de pågældende undervisningsfag, jf. læreruddannelsesbekendtgørelsens § 18 stk. 2. Modsat kompetencemålsprøverne kan en modulprøve sætte fokus på f.eks. skriftlige færdigheder.

En oplagt mulighed er, at man for de udvalgte undervisningsfag prøver de studerendes skriftlige færdigheder efter, at de har været igennem et eller flere af de såkaldt 'nationale moduler' i undervisningsfagene. Moduler som er fælles for alle læreruddannelser.

En sådan modulprøve kunne være med en karakterbedømmelse, som vil fremgå af eksamensbeviset, og som vil være underlagt de almindelige prøveregler, herunder reglen om tre prøveforsøg (eksamensbekendtgørelsens § 6 stk. 3) og reglen om udskrivning af uddannelsen, hvis vedkommende opbruger sine prøveforsøg uden at bestå (adgangsbekendtgørelsens § 36, 3. pkt.). Med andre ord, hvis vedkommende ikke behersker modulprøvens krav, kan den studerende ikke fortsætte på læreruddannelsen.

Denne løsning vil have flere fordele i forhold til nærværende problematik.

For det første vil modulprøven kunne forholde sig 100 pct. til spørgsmålet om skriftlig færdighed. Prøven vil altså ikke skulle forholde sig til de mere undervisningsorienterede kompetencemål, hvilket skaber et klarere bedømmelsesgrundlag.

For det andet vil det betyde, at vi opdager de studerende, der ikke behersker de nødvendige skriftlige færdigheder som f.eks. grammatik og retstavning betydeligt tidligere i uddannelsen. Der er jo ingen grund til at være længere tid på uddannelsen end højst nødvendigt, hvis man ikke har eller hurtigt kan tilegne sig de basale færdigheder, som er en forudsætning for reelt at kunne undervise i de fag, man har valgt.

For det tredje betyder denne løsning, at man i prøveformerne til den afsluttende kompetencemålsprøve kan koncentrere sig om, at de studerende rent faktisk behersker de kompetencer, der er nødvendige for at kunne undervise. Det var jo det, som var tanken med hele kompetencemålsstyringen i uddannelsen. Det vil også betyde, at det vil være lettere for censorerne at kunne give en klar bedømmelse og for de studerende at forstå bedømmelsen af deres præstation.

Den nye læreruddannelse er ny på rigtig mange måder, og det er bestemt en læringsproces. Reformen kræver, at vi tænker nyt omkring prøver, og at vi får øje på de mange muligheder, som den fleksible struktur lægger op til. Og jeg mener ikke, at vi skal til at regulere forhold i læreruddannelsesbekendtgørelsen, som med fordel kan håndteres i studieordningerne.

Styrelsen for Videregående
Uddannelser

Styrelsen for Videregående uddannelser har oplyst mig, at man allerede er i konstruktiv dialog med Danske Professionshøjskoler og censorformandskabet om problematikken, og at man bl.a. drøfter ovenstående løsningsmodel.

Det betyder imidlertid ikke, at vi ikke skal være opmærksomme på, hvad den nye læreruddannelse har af konsekvenser. Det er netop baggrunden for, at forligskredsen i forbindelse med aftalen om reformen af læreruddannelsen blev enige om et evalueringsprogram. For det første skal der gennemføres en evaluering af kompetencemålsstyringen parallelt med første gennemløb af uddannelsen. Den evaluering, forventer jeg, ligger klar i slutningen af 2015. For det andet skal uddannelsen samlet evalueres efter det første gennemløb i 2017.

Jeg mener, at vi skylder at give uddannelsen en chance for at virke og afvente resultaterne af disse evalueringer, før vi ændrer på de grundlæggende elementer, som den nye læreruddannelse bygger på.

Med venlig hilsen

Sofie Carsten Nielsen